

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№1
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 326 sahifa,
5-yanvar, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Talabalarda tolerantlikni shakllantirish zarurati va samaradorligi.....	28
Bafayev Muxiddin Muxammadovich	
Muhandislik grafikasi bo'yicha raqamli kompetensiyalarni shakllantirishda grafik dasturlardan foydalanish metodikasini yaratish	34
Axmatova Asila Akmaljon qizi	
Investigation on the Efficacy of Pedagogical Approaches in Virtual Learning	37
Burkhonova Zarafuz Qobilovna, Makhmudov Shaxboz Muzzafarovich	
The Role of Input And Interaction in Second Language Acquisition.....	40
Dilorom Poyonova	
Muhandislik yo'nalishida kartografiya fanini integratsiyalashgan holda o'qitish	45
Kazakbayeva Muxabbat Turabayevna	
Incorporation of Moocs Into the Digital Educational Framework for the Development of Professional Speech Culture.....	49
Kudrat-Zoda Kamola Alisherovna	
Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process	52
Makhmudova Ugliy Baxtiyarovna	
Kognitiv yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning media savodxonligini rivojlantirish	57
Mirzayeva Mayramxon Zaynobiddinovna	
Transformatsion yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning sun'iy intellekt savodxonligini rivojlantirish.....	61
Mirzayeva Ziyoda Uktamjonovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni tanqidiy fikrlashga o'rgatish	65
Qurbonboyeva Gulnoza Mahmud qizi	
An Online Service that Integrates Up-To-Date Content From Well-Known Mooc Platforms	68
Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Abdurahmonova Osiyo Jahongirovna	
The Fourth Phase of Distance Education: Integrated Technologies and Moocs	71
Rahimberdiyev Rustam Abdunasirovich, TaranenkoTatyana Viktorovna	
Gamifikatsiya orqali iqtidorli o'quvchilarning o'quv motivatsiyasini oshirish	74
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Xaytbayeva Malika Qobil qizi	
Boshlang'ich ta'lim fanlarini didaktik o'yinlar orqali tushuntirish	77
Rustamova Manzura Mirkamolovna, Shomaxsudova Diyora Dilshod qizi	
O'smirlar orasida alkogolizm, giyohvandlik va toksikomaniya profilaktikasi	80
Sh. F. Mustafayeva	
Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students	85
Turayev Alimjan Bahriddinovich	
The Problems of Remote Learning Technology and Global Trends in University Education Development.....	88
Tursunov Begzod Sherzodovich, Shukurova Madina	
A Case Study of Humanities Disciplines Using Massive Open Online Courses as a Resource for Blended Learning	91
Tursunov Begzod Sherzodovich, Eshkabilov Kodirali Davlatmuratovich	
Modern Education and Training Practices for Future Dentists	94
Turumova Marjona Bahodirovna	
Kommunikativ yondashuv asosida nutqiy kompetensiyani shakllantirish.....	98
Tuxtayeva Mehriyo Shavkatovna	

Maktabgacha ta'lim jarayonida mutaxassislik fanlarini o'qitishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar: amaliy muammolar va ularning innovatsion yechimlari	102
<i>Xabibulayeva Shaxrizoda O'ktam qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarda nutq o'stirish darslari orqali Soft Skills ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy pedagogik psixologik asoslari	106
<i>Xoldarova Mubina Qudratbek qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhit va uning turlari	110
<i>Xolmirzayeva O'g'iloy Murotali qizi</i>	
Развитие компетенций студентов-биологов в изучении языков	114
<i>Абдуллаева Нигора Курбановна</i>	
Формирование интереса и повышение эффективности школьного урока физической культуры	118
<i>Мукимов Олим Эргашевич</i>	
Incorporation of Massive Open Online Courses Into the Higher Education Framework	122
<i>Rakhimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Nasrullayev Javlonbek Tal'atjonovich</i>	
Совершенствование инновационной методики социально-педагогической деятельности будущих педагогов в полилингвальной среде с использованием искусственного интеллекта	125
<i>Хужаниязова Гузаль Юлдашевна</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini xalq og'zaki ijodi asosida rivojlantirish	130
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'rganiladigan nostandart masalalar	133
<i>Karimova Kunduz Ruzibayevna, Yo'ldosheva Tojigul Ulug'bek qizi</i>	
Video-marketingning iste'molchilar jalb qilinishiga ta'siri: Tiktok va Youtube misolida.....	138
<i>Rustamova Ma'mura Asqar qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kognitiv jarayonlarini diagnostika qilish	141
<i>Shorustamboyeva Shahnoza Ulug'bekovna</i>	
The use of Visualization Technology as a New Trend in Teaching the English Language	144
<i>Tursunoy Ortiqova</i>	
Didaktik drama asosida kasbiy kompetensiyalarni shakllantirishda narrativ yondashuvning asosiy tushunchalari tahlili	149
<i>Xolbayeva Dildora Azizovna, Sadiyeva Shaxnoza Xusanovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida biokimyo fanini o'qitishda work-based learning metodikasini qo'llash ..	153
<i>Mamadaliyeva Zarina Raxmat qizi</i>	
Bo'lajak shifokorlarni tibbiy amaliyotga tayyorlash metodikasini takomillashtirish	156
<i>Murtazayeva Nasiba Komiljonovna</i>	
Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalar uchun inklyuziv ta'limni tashkil etish	159
<i>Xusnidinova Saodat</i>	
Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari	163
<i>Djumayeva Dildora Isroilovna</i>	
Integrating Quizlet, Kahoot, and Padlet Into Vocabulary Instruction: An Experimental Study With Undergraduate Philology Students	167
<i>Inoyatova Umida Boxadir qizi</i>	
Advantages and Disadvantages of Teaching Students Via Competent Based Approach in Order to Improve Their Listening and Speaking in Finland	171
<i>Abdukhakimova Kamola Akmalovna, Rahmatova Mohijahon Ahmad qizi</i>	
Kimyo ta'limida iqlim o'zgarishlariga oid ilmiy ma'lumotlar asosida qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantirish	175
<i>Akbarova Saidaxon Rustamovna</i>	
Tibbiyot oliy ta'limida pediatriya talabalari klinik fikrlashini rivojlantirishda muammoli ta'lim metodlarining roli	180
<i>Atadjanova Shaira Xalilovna, Umardulov Muxtorali Islomkulovich</i>	

Individual ta'lim muhiti asosida bo'lajak maktabgacha ta'lim tarbiyachilarini kasbiy-metodik tayyorlashni takomillashtirish.....	185
<i>Azamatova Dildora Shuxrat qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim-tarbiya tizimida raqamli ta'limni joriy etishning innovatsion yondashuvlari va samaradorlik omili.....	189
<i>Babayeva Dilnoz Xaydarovna</i>	
O'qish savodxonligini oshirishda xalqaro tadqiqotlarning o'rni (PISA va PIRLS)	192
<i>Barakayeva Shahnoza Fazliddin qizi</i>	
Yosh rahbarlarda boshqaruv stressining namoyon bo'lishi va boshqaruv faoliyatiga moslashuv muammolari: ta'lim tizimi sharoitida psixologik holat tahlili.....	195
<i>Djavgarova Dilfuza Shuxrat qizi</i>	
Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlardan foydalanish asosida oliy ta'lim muassasalarida boshqaruv samaradorligini oshirish strategiyalari.....	199
<i>Duvlayeva Nozigul Xolmuxammad qizi</i>	
Enhancing English Learners' Pronunciation Through AI-Based Language Applications.....	203
<i>Egamova Munisa Khakim kizi</i>	
Maktab ta'lim tizimining dars jarayonlarida elektron qo'llanmalardan samarali foydalanish.....	208
<i>Kodirov Akbar Shuxratovich</i>	
Improving the Methodology of Teaching Biochemistry in Medical Higher Education Institutions Through Virtual Laboratory Tools	213
<i>Mamadaliyeva Zarina Rakhmat kizi</i>	
O'smirlarda kommunikativ tolerantlik muammosining nazariy-metodologik asoslari.....	218
<i>Mirsidikova Aziza Mirvohidovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining sog'lom turmush tarzini tashkil etishning nazariy asoslari	221
<i>Muxtorova Xusnidaxon Abdug'oprovna</i>	
Improving the Theoretical and Methodological Foundations for Integrating Generative Artificial Intelligence Technologies Into English Language Teaching in Higher Education	226
<i>Nigmatova Nozimakhon Ulugbek kizi</i>	
Maktabgacha ta'lim va oila hamkorligi: zamonaviy yondashuvlar va ilmiy asoslar.....	229
<i>Omondavlatova Diyora Otabekovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida iqtidorli talabalarning ilmiy va ijodiy kompetensiyalarini aniqlashga yo'naltirilgan axborot tizimini yaratish	233
<i>Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Ro'zimatova Saidaxon Abdivoxiid qizi</i>	
O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash pedagogik muammo sifatida.....	237
<i>Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li</i>	
Oliy ta'lim tizimida talaba-qizlarning kasbiy, madaniy va kommunikativ faoliyatlarini samarali tashkil etish	242
<i>Qurbonova G. M.</i>	
Kasbiy tayyorgarlik jarayonida refleksiv yondashuvning metodologik asoslari	245
<i>Raxmatova Shaxnoza Oybek qizi</i>	
Inkluziv ta'limda pedagogik diagnostika: maxsus ehtiyojli o'quvchilarning o'quv yutuqlarini baholash	248
<i>Norqobilova Rayxona Davlatovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining umummadaniy kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari.....	252
<i>Saidova Nigora Olimovna, Jo'rayeva Nilufar Rustamjon qizi</i>	
Pedagogical Strategies for Enhancing Students' Creative Thinking Throughout the Learning Process	254
<i>Shaymatova Aziza</i>	
Dasturiy-metodik majmuani ishlab chiqish bosqichlari hamda pedagogik talablar.....	259
<i>Soliyeva Gavharoy Yodgorjon qizi</i>	
Nutq kamchiliklarini bartaraf etishda maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda pedagogik metod va o'yinlarning samaradorligi	265
<i>Suyarova Orzigul Sodiq qizi</i>	

Yoshlarni nikohga tayyorlashda shaxsiy omillar va psixologik yetuklik.....	269
To'xtamatova Nargizaxon Abdullayevna, Buranova Sevara Sa'dullayevna	
O'zbekiston umumiy o'rta ta'lim tizimida rahbarlarning liderlik kompetensiyalarining hozirgi holatini diagnostika qilish	273
Taylakova Dilnoza Norbekovna, Latifova Mavjuda Xurramovna	
Ta'limga o'qib tushinishni sun'iy intellekt bilan integratsiya qilish imkoniyatlari va pedagogik strategiyalari.....	276
Umarov Bahrom Norboyevich	
Talabalar mobilligi jarayonida pedagogik qo'llab-quvvatlash mexanizmlari.....	281
Xabibullayev Alimardon Xidoyatillayevich	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarni tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuvning roli va ahamiyati.....	286
Yo'ldosheva Iqbol Bekbo'lsin qizi	
Boshlang'ich sinflarda chet tilini o'rganishning ahamiyati va undagi zamonaviy yondashuvlar	289
Yoqubjonova Mohlaroyim Abdumalik qizi	
O'smir shaxsida refleksiyani shakllanishida ota-ona munosabatlarning ta'siri	292
Yulchiboyeva Dilfuza Ergasheva	
Boshlang'ich ta'limda geymifikatsiya orqali til kompetentligini rivojlantirish.....	297
Zakirova Sohila Muxtoraliyevna, Nurmuhamedova Dilshoda Zaynobiddin qizi	
Профессиональная этика педагога высшего учебного заведения	302
Журабекова Хабиба Мадаминовна	
Ортодонтியда миотерапиya: миогимнастик дентоальвеоляр apparatlarni qo'llashning taqqoslama tavsifi	305
Tursunov Begzod Sherzodovich, Sayfulayeva Aziza Anvarovna	
Музейная педагогика на уроках воспитания в средней школе: методика включения музейных практик в процесс обучения и воспитания подростков	308
Умрихина Виктория Игоревна	
21st Century Dental Innovation Technologies: An Overview	314
Khojimurodov Burkhon Ravshanovich	
Цели и задачи педагогических систем, основанных на конструктивизме в общеобразовательных школах	317
Шарипова Шахноза Шавкат кизи	
Способы повышения мотивации учащихся при изучении русского языка.....	321
Эшонкулов Хамрокул Маматкулович	

DASTURIY-METODIK MAJMUANI ISHLAB CHIQISH BOSQICHLARI HAMDA PEDAGOGIK TALABLAR

Soliyeva Gavharoy Yodgorjon qizi

Namangan davlat universiteti tayanch doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqola zamonaviy ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining roli, masofaviy va onlayn ta'limning rivojlanishi hamda "Hisoblash usullari" fani bo'yicha dasturiy-metodik majmua (DMM) ishlab chiqish jarayonini yoritadi. Maqolada DMM yaratishning 7 bosqichi batafsil tavsiflanadi, majmuaga qo'yiladigan umumiy, metodik va dasturiy talablar tahlil qilinadi. Talabalar va o'qituvchilar uchun qulaylik, interaktivlik, mustaqillik va samaradorlikni ta'minlashga alohida e'tibor qaratilgan. LMS platformalaridan (Moodle, Google Classroom) foydalanish asosida yaratilgan majmua sinovdan o'tkazilib, takomillashtirilishi ko'rsatilgan. Maqola masofaviy ta'limda AKTning o'rnini va yetuk mutaxassislar tayyorlashda DMMning ahamiyatini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Dasturiy-metodik majmua, masofaviy ta'lim, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, Hisoblash usullari, LMS platformasi, pedagogik talablar, elektron o'quv resurslar, interaktiv ta'lim, mustaqil o'zlashtirish, onlayn ta'lim.

Abstract: This article highlights the role of information and communication technologies in the modern education system, the development of distance and online education, as well as the process of developing a software-methodical complex (SMC) for the subject "Numerical Methods". The article describes in detail the 7 stages of creating the SMC, analyzes the general, methodical, and software requirements for the complex. Special attention is paid to ensuring convenience, interactivity, independence, and effectiveness for students and teachers. The development of the complex based on LMS platforms (Moodle, Google Classroom) is shown, along with its testing and improvement. The article emphasizes the role of ICT in distance education and the importance of the SMC in training qualified specialists.

Key words: software-methodical complex, distance education, information and communication technologies, numerical methods, LMS platform, pedagogical requirements, electronic educational resources, interactive education, independent learning, online education.

Аннотация: Настоящая статья освещает роль информационно-коммуникационных технологий в современной системе образования, развитие дистанционного и онлайн-обучения, а также процесс разработки программно-методического комплекса (ПМК) по дисциплине «Вычислительные методы». В статье подробно описаны 7 этапов создания ПМК, анализируются общие, методические и программные требования к комплексу. Особое внимание уделено обеспечению удобства, интерактивности, самостоятельности и эффективности для студентов и преподавателей. Показана разработка комплекса на основе платформ LMS (Moodle, Google Classroom), его тестирование и совершенствование. Статья подчеркивает роль ИКТ в дистанционном образовании и значимость ПМК в подготовке квалифицированных специалистов.

Ключевые слова: программно-методический комплекс, дистанционное обучение, информационно-коммуникационные технологии, вычислительные методы, платформа LMS, педагогические требования, электронные образовательные ресурсы, интерактивное обучение, самостоятельное освоение, онлайн-образование.

KIRISH

Ta'lim sohasi asrlar davomida konservativ bo'lib kelgan bo'lsa-da, axborot texnologiyalari va Internetning rivojlanishi bilan zamonaviy ta'lim yangi bosqichga ko'tarildi. COVID-19 pandemiyasi masofaviy va onlayn ta'limning jadal rivojlanishiga turtki bo'ldi. Hozirgi kunda LMS platformalari asosida dasturiy-metodik majmualar (DMM) yaratish ta'lim samaradorligini oshirishning muhim yo'nalishlaridan biriga aylandi. Maqola "Hisoblash usullari" fani bo'yicha universitet talabalarini uchun mo'ljallangan DMM ishlab chiqish bosqichlari va pedagogik talablarini o'rganishga bag'ishlanadi.

Yuz yillar davomida ta'lim insoniyat faoliyatining eng konservativ sohasi sanalib kelingan, chunki bilimlar hajmi muntazam oshib kelgan, ammo axborotlarni uzatish texnologiyalari o'zgarasdan qolgan. Bugunga kelib vaziyat o'zgardi: axborot texnologiyalarining imkoniyatlaridan samarali foydalanish va Internetning shaklla-

nishi tufayli zamonaviy ta'lim tizimi o'z rivojlanishining yangi bosqichiga ko'tarildi, ya'ni axborot ta'lim muhitining shakllanishi va rivojlanishi kuzatilmoqda. Jahon kompyuter tarmog'i Internet va yangi virtual o'qitishning kompyuter tizimlari asosida ta'lim mahsulotlari va xizmatlari bozori jadal rivojlanmoqda. Jahondagi ta'lim jarayonining tahlili hozirning o'zida bir million talabasi bo'lgan megauniversitetlarda o'qitishni zamonaviy kompyuter va telekommunikatsiya texnologiyalarida tashkil etishgan.

Endilikda jahon tadbirkorlik tizimida elektron tijorat o'z o'rnini topgan vaqtda, masofali o'qitish Internetning eng istiqbolli rivojlanish sohasi sanalmoqda. Shuningdek, hozirgi globalashuv zamonida suniy intellektning kirib kelishi va jadal rivojlanishi nafaqat ta'lim tizimiga, balki davlat siyosatiga ham yuksak hissasini qo'shib kelmoqda. Yoshlar orasida ta'limga bo'lgan xohish-istak tobora oshib bormoqda. Bu esa ta'lim siyosatida tub burilishlarga olib kelmoqda. Yoshlarga taqdim etilayotgan imkoniyatlar ularni kuchli, zehni va har sohada yetuk mutaxassis bo'lib kamol topishlariga zamin yaratmoqda. Xususan yoshlarimiz orasida ta'lim olishning onlayn va offlayn shaklda davom ettirish istaklari ularga o'zlari istagan vaqtda, istagan shaklda o'qishlari ularga muvaffaqiyat debochasi bo'lib xizmat qilmoqda. Bu asosan, COVID-19 pandemiyasi sharoitida yuzaga kelishni boshladi. Xalqimiz har bir ishda xayr bor deb bejizga aytishmagan ekan, COVID-19 pandemiyasi xalqimizga ko'p narsalarni o'rgatdi. Insonlar o'z salomatliklarini qadrlashi, o'z salomatliklariga befarq bo'lmagan holda tozaliklarga e'tibor qaratishlari, iste'mol qilayotgan barcha turdagi mahsulotlarni tozalikda qabul qilishlarni o'rgatgan bir mahalda, u ta'limda ham ko'p islohotlar qilishga undadi. Yetakchi olimlar va tadqiqotchilar tomonidan onlayn shaklda o'qitish va o'qish tizimini joriy qildi. Masofali o'qitishga va o'qishga talab oshdi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Yuqoridagi fikrlardan ko'rinib turibdiki axborot kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) ning rivojlanishida yetuk mutaxassislarning roli va o'zni beqiyosdir. Bunday kadrlarni tayyorlashda masofaviy ta'lim texnologiyalariga oid fanlar va ularni o'qitishning samaradorligini oshirish bugunning dolzarb masalalaridan biridir.

Biz hozirgi kunlarda Namangan davlat universiteti "Raqamli ta'lim texnologiyalari" kafedrasida o'qitilayotgan G.Y.Soliyeva va M.Y.Eshnazarovalar tomonidan yozilgan "Hisoblash usullari" fani bo'yicha darslik, shuningdek, G.Soliyevaning "Hisoblash usullari" faniga bag'ishlangan "Hisobly playformasida ishlash bo'yicha metodik tavsiyalar" uslubiy ko'rsatmasi asos qilib olingan^[2]. Bunda biz avvalo shu ish uchun muhim bo'lgan adabiyotlar masalan: N.N. Azizxo'jaevaning "Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat" nomli o'quv qo'llanmalarini, F.M. Zakirovaning "Elektron o'quv-metodik majmualar va ta'lim resurslarini yaratish metodikasi" nomli metodik qo'llanmani, F. Zakirova, U. Muxamedxanov, Sh. Sharipov, R. Isyanov, F. Esanboboyev, S. Dattoyevlarning "Elektron o'quv-metodik majmualar va ta'lim resurslarini yaratish metodikasi" nomli metodik qo'llanmalarini internet orqali muhim ma'lumotlar bilan tanishdik va tahlil qilib chiqdik^[10].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Masofali o'qitish Internet kompyuter tarmog'i shakllanganga qadar ta'lim tizimining shakli sifatida rivojlanib kelgan. Dastlab o'quv-metodik materiallar maxsus jamlanib talabalarga mustaqil o'qishlari uchun yetkazib berilgan. Mashg'ulotlar o'tkazish va ma'ruzalar o'qish uchun televideniya texnologiyalaridan foydalanilgan.

Ma'lumki, hozirgi zamon axborot texnologiyalarini amalga oshirishning eng muhim vositalari-Internet, elektron pochta, chat, forum, videokonferensiya kabi tizimlardir.

Elektron pochta qog'ozsiz pochta aloqalari xizmatidan iborat bo'lib, aslida hujjatli habarlarni to'plash, ishlab chiqish va taqdim etish hamda ma'lumotlarni uzatish tarmoqlari sistemasidir. Uning asosida aholiga elektron gazeta va jurnallar kabi axborot xizmati ko'rsatish amalga oshirilgan.

Videokonferensiyalar zamonaviy axborot texnologiyalarining amalga oshirilishiga misol bo'la oladi. Uni o'tkazish uchun quyidagi apparaturadan foydalaniladi: terminallar, television kameralar, videomagnitofonlar, kompyuterlar, grafik displeylar, katta namoyish ekranlari. Videokonferensiyalarning afzalliklari quyidagilardan iborat:

1. Dolzarb masalalarning muhokama etilishini tezkorlik bilan tashkil etish imkoniyati;
2. Muhokama uchun istalgan rasmiy materiallardan (grafiklar, chizmalar, matnlar va x.k.) foydalanish imkoniyati;
3. Turli masalalarni muhokama etishda ishtirok etuvchi mutaxassislarning doirasini juda kengaytirish imkoniyati;
4. Xalqaro ma'lumotlar banklaridan istalgan axborotlardan foydalanish imkoniyati kabilardir.

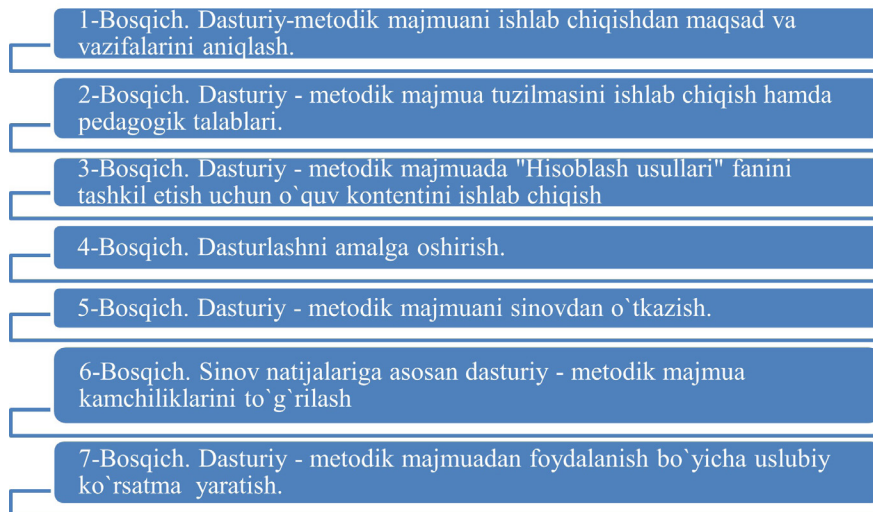
Vaqt o'tishi bilan qog'ozdagi darsliklar va qo'llanmalar o'rnini CD, DVD-ROM disklar va ta'lim platformalari egallamoqda. Internet tizimining paydo bo'lishi bilimlarni tarqatish texnologiyalarining rivojlanishiga, talaba va o'qituvchilarga elektron darsliklar va kutubxonalardan foydalanishga, bilimlarni testlar orqali sinashga, ya'ni o'zaro muloqot vositasini shakllanishiga asos bo'ldi. Shunday qilib, Internet ta'lim muhitini, ya'ni dasturiy-metodik majmualarni ishlab chiqishga zamin yaratildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ta'limda dasturiy – metodik majmualar bilan ta'lim muassasalarini ta'minlash uchun ushbu yo'nalishdagi vazifalarni jadallashtirish hozirgi kunning dolzarb vazifalaridan hisoblanadi.

Dasturiy – metodik majmuani ishlab chiqish mutaxassisidan anchagina mehnat, katta mahorat talab qiladi va u quyidagi bosqichlarda yaratilishini tavsiya etamiz:

1-rasm: Dasturiy – metodik majmuani ishlab chiqish bosqichlari

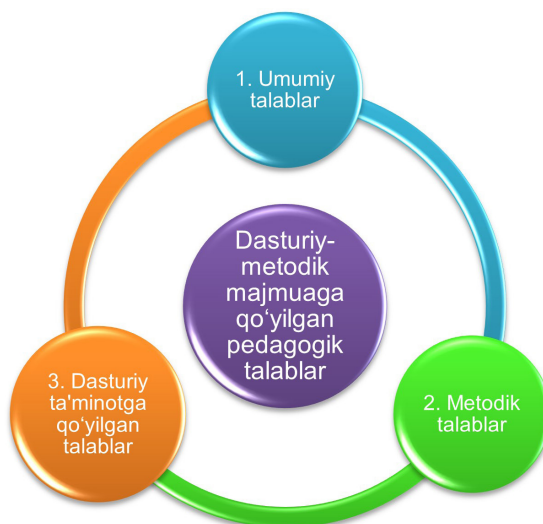
Yuqorida keltirilgan bosqichlarning mazmuni bilan qisqacha tanishib chiqamiz:

1-bosqich. Dasturiy-metodik majmuani ishlab chiqishdan maqsad: talabalarda hisoblash usullari faniga bo'lgan bilim ko'nikmalarini axborot-kommunikatsion texnologiyalardan foydalanib ustuvorligini oshirish, manbalarni electron, videodarslik va taqdimotlar shaklida olish, darslik va o'quv qo'llanmalarni o'z ichiga olgan hamda ularga xizmat ko'rsatish, bilimlarni nazorat qilishda o'quv axborot-ta'lim muhitini yaratish, talabalarning mustaqil bilim olishlarini yo'lga qo'yishdan iborat.

Vazifalar:

1. Yaratiladigan dasturiy – metodik majmuaning turini aniqlash;
2. Ta'limda tashkil etilgan dasturiy – metodik majmuaning maqsad va vazifalarini aniqlash;
3. Kurslar bo'yicha DTS, namunaviy dastur va ishchi o'quv rejalarni tahlil qilish;

2-bosqich. Dasturiy-metodik majmua tuzilmasini ishlab chiqish hamda pedagogik talablari. Struktura (lotincha so'zdan olingan bo'lib, tartib, joylashish, tuzilish) ob'ektining butunligini ta'minlovchi mustahkam aloqalar majmuidir. Ta'rifga binoan, birinchi o'rinda dasturiy -metodik majmua tuzilishi, unga qo'yiladigan pedagogik talablarni tahlil qilish zarur.

1. Umumiy talablar:

1. **Maqsadga yo'naltirilganlik:** Majmua davlat ta'lim standartlariga asoslangan va o'quv dasturining maqsadlariga to'liq mos kelishi shart.
2. **Samaradorlik:** Talabalarning bilim, ko'nikma va malakalarini rivojlantirishda yuqori samaradorlik ko'rsatishi kerak.
3. **Mustaqil o'zlashtirish:** Talabalarga mustaqil ravishda o'rganish va masalalarni yechish imkoniyatini yaratishi zarur.
4. **Interaktivlik:** Faol o'qitish usullarini qo'llab, talabalarning faol ishtirokini ta'minlash lozim.
5. **Talaba va o'qituvchiga xizmat ko'rsatish:** Dasturiy-metodik majmualar nafaqat talabalar uchun balki o'qituvchilarga ham manfaatli bo'lishi lozim. Unda ta'lim jarayonida talaba va o'qituvchining ehtiyojlarini qondirish, samaradorlikni oshirish va qulaylik yaratish.

Talabalarga xizmat ko'rsatish talablari:

1. **Qulaylik:** Interfeys oddiy, tushunarli bo'lishi, multimedia elementlar (grafika va video) bilan boyitilgan bo'lishi lozim.
2. **Mustaqil o'rganish va motivatsiya:** Progress kuzatish (natijalarni saqlash), testlar va avtomatik baholash. Bunda talabalar nazariyadan olgan bilim ko'nikmalarini amaliyotda qo'llab topshiriqlarni qulay shaklda yuklay olishi lozim.
3. **Samaradorlik:** o'zlashtirish darajasini 20-30% oshirish. Bunda talaba o'z xatolarini tahlil qilishi, qiyin joylarni takrorlashi mumkin.

O'qituvchiga xizmat ko'rsatish talablari:

1. **Nazorat va monitoring:** talabalar faoliyatini real vaqt rejimida kuzatish, topshiriqlarni bajarilishini nazorat qilish, avtomatik baholash va ko'rsatmalar berib borish.
2. **Material tayyorlash qulayligi:** metodik ko'rsatma, topshiriqlar yaratish va testlar tuzish. Materiallar ilmiy isbotlangan bo'lishi lozim.
3. **Vaqt tejash:** avtomatlashtirilgan nazorat va baholash orqali o'qituvchi ishini yengillashtirish, xatoliklarni tez aniqlash.

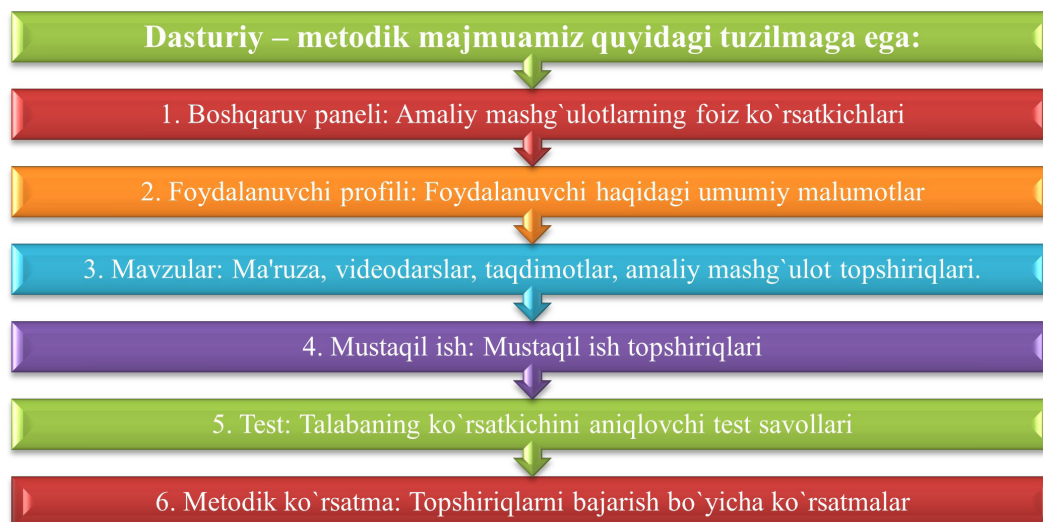
2. Metodik talablar:

1. **Metodik asoslanganlik:** zamonaviy didaktik printsiplarga asoslangan bo'lishi, bosqichma-bosqich murakkablashib boradigan struktura bo'lishi, o'qitish jarayonini optimallashtirishi kerak.
2. **Nazariy va amaliy birlik:** nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lab berishi, masalalarni yechishda nazariyani qo'llashni o'rgatishi lozim.

3. Dasturiy ta'minotga qo'yilgan talablar:

1. **Funksionallik:** Masalalarni matematik qurilishi, algoritmlari va ularni yechish uchun zarur bo'lgan dasturlarni (MathCAD, Maple va Python) o'z ichiga olishi kerak.
2. **Innovatsion texnologiyalarni qo'llash:** Multimedia elementlaridan video darslar, interaktiv elektron resurslar bilan integratsiya (LMS platformari Moodle, Google Classroom)lardan foydalanishi lozim.
3. **Qulaylik:** Foydalanish uchun qulay interfeysga ega bo'lishi, texnik talablari mos kelishi zarur.
4. **Test sinovlari:** O'zlashtirilgan bilimni tekshirish uchun test yoki nazorat savollarini o'z ichiga olishi kerak.
5. **Axborot-kommunikatsion texnologiyalarga mosligi:** Pdf, Doc, Ppt formatlarida tayyorlanishi, mobil qurilmalarda ko'rishga moslashtirilgan bo'lishi lozim.

Universitetning matematika va amali matematika yo'nalishlari talabalari uchun yaratiladigan dasturiy-metodik majmuada bo'limlar alohida bo'lishi va unga ko'rgazmalilik, ijobiy emotsional fon, qo'yilgan masalani yechishda keng ko'lmda yordam berish tamoyillarini qo'llanishi zarur. Dasturiy-metodik majmuaning mundarijasi, bo'limlari va uning tarkibiy qismlari o'zaro bog'liqdir, chunki ular umumdasturiy qobiqda joylashgan bo'ladi, ya'ni foydalanuvchi bilimlarda ko'rsatilgan har bir tarkibiy qismga boshqa tarkibiy qismdan o'tishga ruxsat bo'ladi. Bu esa talabaning vaqtdan unumli foydalanishiga imkon beradi.

3-bosqich. Dasturiy-metodik majmuada “Hisoblash usullari” fanini tashkil etish uchun o'quv kontentini ishlab chiqish.

“Hisoblash usullari” fani bo'yicha o'quv kontent ishlab chiqishdan avval:

1. Kursning o'qitilishidan ko'zlangan maqsad va vazifalarni aniqlash;
2. Kurslar bo'yicha DTS, namunaviy dastur va ishchi o'quv rejalarni tahlil qilish;
3. Kurs bo'yicha bo'lim va mavzularni ishlab chiqish;
4. Mavzular, amaliy mashg'ulotlar, nazariy savollar, testlar, glossariy, amaliy mashg'ulot ko'rsatmalarini elektronlashtirish;
5. Videoma'ruzalar va amaliy mashg'ulot uchun trenajor dasturlar ishlab chiqish;
6. Sinov, joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar hamda amaliy topshiriqlarni topshirish muddatlarini ishlab chiqish lozim.

“Hisoblash usullari” kursi bo'yicha o'quv kontentini ishlab chiqish bo'yicha 2.2. rejada batafsil ko'rib chiqamiz.

4-bosqich. Dasturlashni amalga oshirish. Dasturiy-metodik majmua uchun kursning o'quv kontenti ishlab chiqilgandan so'ng to'plangan ma'lumotlarni kompyuterda amalga oshirish uchun dasturchiga uzatiladi. Maqsad va vazifalardan kelib chiqib dasturiy-metodik majmuani turini e'tiborga oluvchi dasturlash tili yoki o'qitishni boshqarish tizimlari tanlanadi.

Biz yaratgan dasturiy-metodik majmuani psixolog va dizaynerlar maslahatlari ham zarurdir.

5-bosqich. Sinovdan o'tkazish. Dasturiy-metodik majmuani yaratilgandan so'ng oliy ta'lim muassasalarining professor-o'qituvchilar hamda fan o'qituvchilari seminarlarda, mustaqil ta'lim mashg'ulotlarini tashkil etishda sinovdan o'tkazishlari kerak. Dasturiy-metodik majmuani ishlab chiquvchilar uchun ekspertlarning fikr va mulohazalari juda muhim. Shu fikr va mulohazalardan kelib chiqib dasturiy-metodik majmuaning kamchiliklarini to'ldirishlari mumkin. Yaratgan dasturiy-metodik majmuamizdan oliy ta'lim muassasalarida lokal tarmog'ida sinovdan o'tkazilsa ham bo'ladi. Ushbu sinov davrida ishlab chiqaruvchilar uchun sezilmaydigan kamchiliklar, noqulayliklar aniqlanadi.

Undan tashqari, dasturiy-metodik majmuani sinovdan o'tkazishdan yana bir maqsad talabalarni axborot-kommunikatsion texnologiyalaridan foydalanishni rivojlantirish, ularning motivatsiyalarini oshirish.

6-bosqich. Sinov natijalariga asosan dasturiy-metodik majmuaning kamchiliklarini to'g'rilash. Demak, sinov mobaynida dasturiy-metodik majmua orqali o'qitishning uslubiy, pedagogik, psixologik va boshqa jihatlari o'rganiladi. Kamchiliklarni bartaraf etish uchun ekspertlar (pedagog, psixolog va mutaxassislar) tomonidan berilgan takliflar e'tiborga olinadi, dasturiy-metodik majmuani mazmuni tahrir qilinadi hamda o'quv jarayoniga foydalanishga tavsiya etiladi.

7-bosqich. Foydalanuvchilar uchun uslubiy ko'rsatma yaratish. Dasturiy -metodik majmua yaratilib bo'lingandan so'ng, ish foydalanuvchilar uchun uslubiy ko'rsatma yaratish bilan yakunlanadi. Ko'rsatma o'z ichiga quyidagilarni olishi lozim:

1. Dasturiy-metodik majmua haqida ma'lumot hamda uni yaratish bosqichlari;
2. Kursni o'qitishdan ko'zlangan maqsad va vazifalar, kurs bo'yicha ma'ruzalar mazmuni;
3. Amaliy mashg'ulotlari uchun topshiriqlar va ularni bajarish uchun uslubiy ko'rsatma;
4. Glossariy (izohli lug'at);
5. Kurs bo'yicha foydalaniladigan adabiyotlar va saytlar ro'yxati.

Bu uslubiy ko'rsatma ma'lumot tashuvchilar yozilib yoki qog'ozga chop etib tarqatilishi ham mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Axborot kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) ning rivojlanishida yetuk mutaxassislarning roli va o'rni beqiyosdir. Bunday kadrlarni tayyorlashda masofaviy ta'lim texnologiyalariga oid fanlar va ularni o'qitishning samaradorligini oshirish bugunning dolzarb masalalaridan biridir.

N.N.Azizxo'jayevning "Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahurat" nomli o'quv qo'llanmalarini, F.M.Zakirovaning "Elektron o'quv-metodik majmualar va ta'lim resurslarini yaratish metodikasi" nomli metodik qo'llanmani, A.M.Anisimovning "MOODLE masofaviy o'qitish tizimida ishlash" nomli o'quv qo'llanmalarini, L.V.Golish va D.M.Fayzullayevalarning "Pedagogik texnologiyalarni loyihalashtirish va rejalashtirish" nomli o'quv uslubiy qo'llanmalarini internet orqali muhim ma'lumotlar bilan tanishdik va tahlil qildik ^[14].

Xususan, biz ham LMS platformasiga asoslangan holda "Hisoblash usullari" fanini mustaqil o'zlashtirish uchun mo'ljallangan dasturiy-metodik majmuani qurib oldik.

LMS platformasi o'quv jarayonini tashkil qilishning keng imkoniyatini taqdim etadi: LMS platformasida ham individual, ham jamoaviy turli ta'lim faoliyatini tashkil qilish mumkin. LMS platformasidan foydalanish ta'lim mazmunini yangilashga, pedagogik usullarni kengaytirishga, tabaqalashtirilgan o'qitish texnologiyasini joriy etishga, shuningdek, masofaviy o'qitishni tashkil etishga yordam beradi.

Zamonaviy ta'limda dasturiy-metodik majmualarning o'rni tobora ortmoqda. LMS platformalariga asoslangan majmualar talabalarning mustaqil bilim olishini, o'qituvchilarning ishini yengillashtirishni va umumiy samaradorlikni 20–30 % ga oshirishni ta'minlaydi. "Hisoblash usullari" fani bo'yicha yaratilgan majmua universitet talabalari uchun nazariy va amaliy bilimlarni integratsiya qilishda muvaffaqiyatli model bo'lib xizmat qiladi. Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, mavjud manbalar pedagogik texnologiyalarni elektron muhitda qo'llashga yordam beradi, ammo sun'iy intellekt va mobil texnologiyalarni qo'shish orqali takomillashtirish kerak. Kelgusida bunday majmualarni boshqa fanlar va ta'lim darajalari uchun kengaytirish, sun'iy intellekt elementlarini qo'shish va mobil moslashuvni kuchaytirish tavsiya etiladi. Natijada, AKT asosidagi ta'lim resurslari yetuk mutaxassislar tayyorlashda muhim omilga aylanmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Imomov A. Hisoblash usullari. Amaliy ishlar. Namangan, NamDU. Uslubiy qo'llanma, 2020.-76 b.
2. G.Y.Soliyeva, M.Y. Eshnazarova. Hisoblash usullari. (Darslik), NamDPI - Namangan, «Mashrab» 2025. 304 b.
3. G.Y.Soliyeva "O'zbekiston va hindiston ta'limida "hisoblash usullari" fanida lagranj interpolatsiya ko'phadini o'qitish metodikasi" maqola, International Journal of Science and Technology ISSN 3030-3443 Volume 2, Issue 03, March 2025.
4. G.Y.Soliyeva. "Xorijiy va mahalliy tajribada mustaqil o'rganishni tashkil etishda dasturiy-metodik ta'minotdan foydalanish va talabalarning mustaqil ishlash kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish" tezisi, Respublika konferensiya: "Ilm-fan, texnologiya va ta'limda yangi paradigmalar" mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi, 2025-yil, 15-18-betlar.
5. G.Y.Soliyeva. "Improving the methodology for developing students' independent work competence" maqolasi, Xalqaro OAK : "SCIENCE AND INNOVATION" International Scientific Journal Volume 4 Issue 10 October 2025 ISSN: 2181-3337 | scientists.uz, 95-101 – betlar.
6. G.Y.Soliyeva. "Dasturiy - metodik majmualardan foydalanib hisoblash usullarini o'qitish metodlarini tizimli tanlash" maqolasi, Mahalliy OAK: Namangan davlat universiteti Ilmiy axborotnomasi, ISSN:2181-0427, ISSN:2181-1458, 2025-yil, 609-614-betlar.
7. G.Y.Soliyeva, "Ta'lim tizimida dasturiy – metodik majmua yaratish pedagogik muammo sifatida" maqolasi, Mahalliy OAK: NamDPI «Ta'lim va taraqqiyot», 4-son, ISSN:2992-9008; UDK:37, 2025-yil, 389-398-betlar.
8. G.Y.Soliyeva, "Oliy ta'lim tizimida talabalarning hisoblash usullari kursi o'qitishning metodik tizimi" tezisi, Respublika konferensiya: "Nazariy va amaliy fanlardagi ustuvor islohotlar va zamonaviy ta'limning innovatsion yo'nalishlari", Vol.2, 125-132- betlar.
9. G.Y.Soliyeva, "Dasturiy-metodik majmualar orqali talabalarda hisoblash usullari kursini mustaqil o'zlashtirish metodikasini takomillashtirish" tezisi, Respublika konferensiya: "Yosh matematiklarning yangi teoremlari" respublika ilmiy-amaliy anjuman" respublika ilmiy-amaliy anjuman, 2025-yil, 157-158-betlar.
10. Zakirova F., Muxamedxanov U., Sharipov Sh., Isyanov R., Esanboboev F., Dattoev S.. Elektron o'quv-metodik majmualar va ta'lim resurslarini yaratish metodikasi. Metodik qo'llanma.– T.: OO'MTV, 2010. –64 b.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.